

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Облік, аудит і оподаткування
підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

за темою: «Розрахунки з оплати праці як об'єкт обліку, контролю та
аналізу: сучасний стан та перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «НТЦ
«Керам-технології»»»»

Виконавець:

студентка Центру заочної та вечірньої форми
навчання

Жук Наталія Михайлівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

Кубік Валентина Дмитрівна _____
*(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/*

Науковий консультант:

д.е.н, професорка _____
*(науковий ступінь, вчене звання)
Лоханова Наталія Олексіївна _____
*(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Заробітна плата є однією з найскладніших економічних категорій і одним з найважливіших соціально-економічних явищ. Оскільки вона, з одного боку, є основним (і часто єдиним) джерелом доходів найманих працівників, основою матеріального добробуту членів їхніх сімей, а з іншого боку, для роботодавців є суттєвою часткою витрат виробництва і ефективним засобом мотивації працівників до досягнення цілей підприємства. Тому питання організації заробітної плати і формування її рівня разом з питаннями забезпечення зайнятості складають основу соціально-трудових відносин у суспільстві.

Закон України “Про оплату праці” визначив, що заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку власник чи уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу [50]. Головна мета оплати праці – стимулювання розвитку виробництва, обґрунтована винагорода робітників за виконану роботу.

Реформування бухгалтерського обліку в Україні вимагають удосконалення організації обліку оплати праці на підприємствах. Актуальність розгляду цього питання зумовлена певною зміною нормативної й документальної бази оплати праці на підприємствах і підприємницьких структурах. На сьогодні спостерігається велика диференціація заробітної плати між окремими соціальними групами. Заробітна плата перестала бути стимулювальним фактором, що ускладнює проведення мотивувальної політики.

Облік праці та заробітної плати є одним із основних об’єктів бухгалтерського обліку. Він є досить трудомістким, потребує уваги і сконцентрованості, оскільки пов’язаний з обробленням великої кількості первинної інформації, має багато однотипних операцій, здійснення яких потребує багато часу.

Питання реформування оплати праці в Україні висвітлювали А. Калина, А. Колот, К. Крищенко, С. Соломонов, Н. Ткаченко та інші. Але зміна господарських умов і законодавства потребують подальшого вирішення цього питання.

Враховуючи напрацювання вітчизняних та зарубіжних вчених, все ж таки багато питань з обліку розрахунків з працівниками залишаються невирішеними, тому вони потребують подальшого наукового дослідження.

До питань, що залишаються дискусійними можна віднести зокрема питання організації обліку нарахувань та утримань з заробітної плати працівників, автоматизації розрахунків з персоналом.

Актуальним залишається визначення основних завдань щодо вдосконалення організації розрахунків з оплати праці, проблема оптимізації використання трудових ресурсів, зменшення втрат робочого часу, підвищення продуктивності працюючих.

Мета і задачі дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є проведення дослідження теоретичних та практичних питань обліку, аналізу й контролю розрахунків з оплати праці на прикладі діючого підприємства.

Для досягнення поставленої мети визначені такі завдання:

- розглянути теоретичні основи обліку розрахунків з оплати праці;
- дослідити стан організації обліку розрахунків з оплати праці у ТОВ «НТЦ «Керам-технології»»;
- провести аналіз фінансового стану та ефективності використання коштів на оплату праці досліджуваного підприємства;
- розглянути питання контролю стану розрахунків з оплати праці у ТОВ «НТЦ «Керам-технології»»;
- розробити економічно обґрунтовані пропозиції з вдосконалення організації обліку і контролю оплати праці працівників підприємства.

У кваліфікаційній роботі методологічні засади регулювання обліку заробітної плати в умовах сучасного ринку розглядаються крізь призму

впливу суб'єктів оплати праці на встановлення в кінцевому результаті гнучкості або жорсткості заробітної плати.

Система оплати праці і матеріального стимулювання має відповідати вимогам прискорення науково-технічного прогресу, переходу на інтенсивні методи господарювання, підвищення якості продукції.

Об'єкт і предмет дослідження. Предметом дослідження є методика обліку і контролю оплати праці на підприємстві в сучасних умовах господарювання.

Об'єктом дослідження є ТОВ «НТЦ «Керам-технології»», яке є підприємством приватної форми власності, мета діяльності якого є отримання прибутку.

Практичне значення одержаних результатів заключається у можливості використання виконаних розробок для вдосконалення первинного та зведеного обліку оплати праці.

Методи дослідження. Методологічну основу кваліфікаційної роботи склали наукові розробки вітчизняних і зарубіжних економістів з обліку та контролю розрахунків з оплати праці. При написанні роботи було використано наступні методи дослідження: графічні методи, методи узагальнення та синтезу, порівняльного, статистичного та економічного аналізу.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою при виконанні дослідження є законодавчі та нормативні акти України, що регламентують організацію обліку, контролю та аналізу розрахунків з оплати праці, наукові праці вітчизняних та закордонних вчених-економістів, а також облікові дані ТОВ «НТЦ «Керам-технології»», його звітність, усні консультації працівників підприємства, а також ресурси мережі Інтернет.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів, одинадцяти підпунктів. У роботі використано 71 джерело, містить 17 додатків, 9 таблиць та 16 ілюстрацій.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи підготовлено публікації:

1. у Міжнародній науково-практичній конференції “Економіка, фінанси, облік та право: проблеми та перспективи розвитку”, 17 листопада 2021 року в м. Полтава, Україна «Дослідження сучасних проблем обліку розрахунків з оплати праці».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні засади обліку розрахунків з оплати праці» розглянуто поняття та загальні принципи організації обліку оплати праці, форми та системи оплати праці, склад фонду оплати праці та проблемні питання оплати праці на підприємствах.

У другому розділі «Організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці у ТОВ «НТЦ «Керам-Технології»» проаналізовано організаційно-економічну характеристику підприємства, сучасний стан обліку розрахунків з оплати праці, контролю та проведено аналіз ефективності використання коштів на оплату праці на підприємстві.

У третьому розділі «Шляхи вдосконалення обліку й контролю розрахунків з оплати праці у ТОВ «НТЦ «Керам-Технології»» сформульовано основні напрямки вдосконалення обліку та контролю розрахунків з оплати праці, проведено економіко-математичне моделювання розрахунків з оплати праці для цілей оптимізації витрат діяльності.

ВИСНОВКИ

Прийняті законодавчі нормативно-правові акти сприяли значним змінам у реформі оплати праці. В Україні практично створено законодавчо-правову базу регулювання оплати праці відповідно до міжнародних трудових норм, що діють у ринковій економіці.

Аналізуючи історичні аспекти розвитку обліку розрахунків за виплатами працівникам, можна стверджувати, що майже кожен економіст приділяв увагу цьому процесу і кожна школа бухгалтерського обліку зробила свій внесок у розвиток цього питання.

На сьогодні ще існує велика кількість невирішених питань і суперечностей у сфері оплати праці. Облік праці та заробітної плати має бути організований таким чином, щоб сприяти підвищенню продуктивності праці, повному використанню робочого часу, а також правильному обчисленню чисельності працівників для обліку заробітної плати з метою оподаткування. Для цього на підприємстві мають бути чітко розподілені функції обліку. Удосконалення організації заробітної плати на підприємствах має будуватися на оптимізації тарифного регулювання заробітної плати, до неї належать:

- удосконалення тарифної системи шляхом встановлення співвідношень тарифних ставок залежно від рівня кваліфікації робітників;
- запровадження гнучких форм і систем оплати праці, включаючи контрактну й безтарифну;
- розроблення внутрішньовиробничих тарифних умов оплати праці як чинників підвищення мотивувальної та стимулювальної ролі тарифних систем на підприємствах;
- удосконалення мотиваційного механізму регулювання міжпосадових окладів, міжкваліфікаційних рівнів оплати праці;
- удосконалення нормування як засобу регулювання міри праці та її оплати;
- обґрунтування вибору найефективніших форм і систем заробітної плати;
- колективне регулювання заробітної плати.

Здійснюючи побудову або удосконалення організації обліку оплати праці, підприємства мають підходити до цього питання обґрунтовано, враховуючи доцільність, використовуючи результати наукових досліджень, передового досвіду.

Розробляючи внутрішні документи (положення про оплату праці, преміювання та інші), необхідно:

- розширювати практику персоніфікації ставок і окладів найбільш кваліфікованим працівникам, орієнтованим на підвищення ефективності праці;
- враховувати галузеві особливості, зокрема при створенні системи стимулювання, встановлювати спеціальні, специфічні фактори оцінок робіт для методу бальної системи преміювання, для кожної категорії персоналу, посилюючи регуляторну і стимулювальну функції заробітної плати;
- до переліку факторів та критеріїв оцінювання умов преміювання включати рівень кваліфікації, ступінь відповідальності виконаної роботи, рівень професійної майстерності, ініціативності, стаж роботи, результати кваліфікаційної атестації робітників тощо, які відповідають сучасним реаліям, тактиці та стратегії управління підприємством, його підрозділами й персоналом.

Від організації обліку оплати праці залежить якість, правдивість, справедливість, повнота і своєчасність розрахунків з персоналом з оплати праці.

Проаналізувавши фінансовий стан підприємства нами зроблені відповідні висновки: Так у 2020 році у порівнянні з 2019 роком зменшився обсяг реалізованих послуг в діючих цінах підприємства на 399,9 тис. грн. або на 9,9 %. Це зменшення відбулося, передусім, за рахунок зниження ринкової активності замовників та нестабільності економіки, яка була спричинена пандемією у світовому просторі, ростанням цін на послуги.

На підприємстві ТОВ «НТЦ «Керам-Технології»» застосовується погодинно-преміальна форма оплати праці як основних, так і допоміжних робітників. За цією системою заробіток робітників нараховується не тільки за відпрацьований час, а й за досягнення певних кількісних і якісних показників.

При поведенні контролю з оплати праці ТОВ «НТЦ «Керам-Технології»» використаний план перевірки з оплати праці. Виходячи з наявного плану перевірки, в процесі перевірки розрахунків з оплати праці

ТОВ «НТЦ «Керам-Технології» виконано п'ять блоків завдань. Важливе дотримання терміну проведення, що визначається виходячи з обсягів роботи.

В результаті проведення тесту та отримання позитивних відповідей на поставлені питання, щодо використання подібних тестів дозволить керівництву підприємства сконцентрувати увагу на слабких місцях. Запропонований тест використаний з метою систематизації інформації при виконанні програми перевірки.

На підприємстві ТОВ «НТЦ «Керам-Технології» була проведена перевірка по розрахунках з оплати праці у відповідності з вимогами Законів України. Було використано принцип вибіркової та суцільної перевірки і брали до уваги тільки суттєві помилки

У результаті перевірки були випадки розбіжності записів у розрахунково-платіжних відомостях і первинних документах, погрішності у веденні й оформленні первинних документів, виправлення (підписані бухгалтером).

На нашу думку, також для удосконалення внутрішнього контролю на підприємстві слід створити службу (або ввести в штат економічної служби окрему штатну одиницю, незалежну від головного бухгалтера), яка здійснювала б контроль за фінансово-господарською діяльністю підприємства, надавати рекомендації керівництву з управління обліковими процесами.

АНОТАЦІЯ

Жук Н. М. «Розрахунки з оплати праці як об'єкт обліку, контролю та аналізу: сучасний стан та перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «НТЦ «Керам-технології»»»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«071. Облік і оподаткування»
(шифр та назва спеціальності)
 за магістерською програмою «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
 —
(назва освітньої програми)
 Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2021.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку, контролю та аналізу розрахунків з оплати праці.

Проаналізовано основні показники господарської діяльності підприємства, фінансовий стан підприємства, стан розрахунків з оплати праці, розроблено прогнозну модель розрахунків з оплати праці на підприємстві з метою оптимізації витрат.

Запропоновано внести зміни до Наказу про облікову політику підприємства щодо організації розрахунків, розширювати практику персоніфікації ставок і окладів найбільш кваліфікованим працівникам; впровадити службу внутрішнього контролю, підвищити рівень автоматизації ТОВ «НТЦ «Керам-технології»».

Ключові слова: облік, контроль, оплата праці, нарахування, утримання, розрахунки, НП(с)БО 26.

ANNOTATION

Zhuk N.M. «Calculations from the remuneration of labour as an object of account, control and analysis : the modern state and prospects of development (on the example of STC "Keram-technologies" LLC)»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty
«071. Accounting and taxation»
(code and name of the specialty)
 for the educational program «Accounting, audit and taxation of business activities ».
(title of the educational program)

Odessa National Economics University.– Odessa, 2021.

The paper considers the theoretical aspects of accounting, control and analysis of payroll.

The basic indicators of economic activity of the enterprise, a financial condition of the enterprise, a condition of calculations on payment of work are analyzed, the forecast model of calculations on payment of work at the enterprise for the purpose of optimization of expenses is developed. It is proposed to amend the Order on the accounting policy of the enterprise for the organization of payments, to expand the practice of personalization of rates and salaries to the most qualified employees; to introduce the internal control service, to increase the level of automation of LLC "STC" Keram-technologies "".

Key words: accounting, control, payment, accrual, deduction, calculations, NP(c)BU 26.